

Ivan Kukula

ITALIJA U BORBI PROTIV »BIČA« DROGE

Prateći vatikanski dnevnik *L'Osservatore Romano*, nailazimo na iznenađujuće podatke o velikoj proširenosti te razornom i štetnom djelovanju droge u Italiji. Veoma je razvijena ilegalna mreža raspačavanja droge, a s tim u vezi sve je više i drogiranih, osobito među mladima, koji uvelike terete obiteljski život, ometaju rad u školama i remete javni život.

Koliko je droga u Italiji proširena i koliku opasnost ona znači za nama susjednu zemlju, najbolje nam pokazuju podaci o zaplijenjenim količinama droge te o utršku što ga ilegalne mreže, prema mišljenju stručnjaka, ubiru u Italiji prodajom droge.

Prema podacima što ih donosi *L'Osservatore Romano* od 20. studenog 1981. na str. 8, u Rimu se dnevno prodaje oko 50 tisuća doza heroina. U godini 1980. ilegalnom prodajom droge zarađeno je oko 750 milijardi lira. Prema izvještaju od 12. prosinca¹ ta količina novca doseže godišnje oko tisuću milijardi. To su goleme, za nas gotovo neshvatljive svote. Nadležni talijanski organi (Karabinjeri) zaplijenili su u god. 1980. samo do kraja listopada 11 tisuća kilograma štetne droge, a u istom vremenu bila su prijavljena 7.783 ilegalna prodavača.²

Prijašnjih godina droga se raspačavala samo po ulicama i u određenim dijelovima gradova. Danas se raspačava i po školama, pa čak i u osnovnim, a osobito po parkovima. Sve je više malodobnih koji krađom dolaze do novca za drogu, a djevojke, pa i maloljetne, bave se prostitucijom da bi namaknule

¹ *L'Oss. Rom.* od 12. prosinca 1981., str. 4.

² Na istom mj.

novac. Prema izvještaju što ga čitam,³ u Italiji je god. 1980. registrirano 812 slučajeva smrti od droge, no zacijelo, još je bar toliko neregistriranih.

Možemo dakle govoriti o haranju i razarajućem djelovanju droge u Italiji. No Italija ne gleda skrštenih ruku na sve opasniju epidemiju droge. Veoma se budno pazi i s velikim se uspjehom onemogućuje raspačavanje droge. Vrhovna uprava Ujedinjenih naroda dala je talijanskoj policiji svečano priznanje za taj naporni rad koji ima veliko značenje ne samo za Italiju, nego i u međunarodnim okvirima.⁴

Borba protiv droge na najvišem nivou

U Bologni je u studenome 1981. održan simpozij na kojem se raspravljalo o zloporabi droga. Simpozij je organiziralo Talijansko društvo za sudsku medicinu, a na njemu je sudjelovalo oko 200 stručnjaka — sudskih toksikologa. Raspravljalo se o tome kako rad u laboratorijima treba da posluži planskoj borbi protiv zloupotrebe droga. Od istraživača i analitičara u laboratorijima mogu se dobiti dragocjeni podaci i vrlo važne informacije za upoznavanje droga, te o demografskim dimenzijama toga fenomena koji hara svijetom.

Analizom preciznim aparatima, kojima danas laboratoriji raspolažu, mogu se saznati mnoge pojedinosti o drogama koje su zaplijenili službeni organi. Tako se laboratorijskim istraživanjem mogu ustanoviti porijeklo droge (kontinent i zemlja u kojoj je proizvedena) i njena nutarnja svojstva (jačina otrova i veličina opasnosti za one koji je uzimaju). Laboratorijskom se analizom mogu dobiti i demografski podaci o tome koliko je uživanje droge u pojedinim krajevima zemlje prošireno, te o tome koji su društveni slojevi najviše zahvaćeni i ugroženi štetnim uživanjem droge. Na simpoziju je iznesen i plan toksikologa kako da se do tih podataka dođe: analizom urina školske mladeži, tvorničkih radnika i poljoprivrednika. Analiza bi se imala obaviti anonimno, jer se u ovom slučaju ne radi o liječenju, nego se traže podaci o tome koliko je i koja droga proširena u pojedinim krajevima.

Na simpoziju je istaknuto da je problem droge komplicirani problem, povezan s tolikim drugim problemima današnjeg društva: s kriminalom u općem smislu, prostitucijom, krizom obitelji i moralnom krizom tolikih mladih.

Simpozij smatra heroin najopasnijom među štetnim drogama, zato što se organizam privikne na taj otrov pa potrošač mora stalno povećavati dozu ako želi postići isti učinak. U prodajnoj mreži ima više vrsta heroina: najviše je cijenjen bijeli, koji potječe iz Tajlanda, zatim sivi, koji dolazi iz Burme, pa heroin »brown sugar« u zrnima sličnim šećeru, te heroin »al limone« koji se najlakše rastapa u tekućini s limunovim sokom. Ima i različitih kombinacija u koje heroin ulazi kao glavni sastojak.⁵

L'Osservatore Romano izvješćuje također o sastanku stručnjaka s područja zdravstva, na kojem su sudjelovala i dva aktivna ministra: Rognoni, ministar unutrašnjih poslova i Altissimo, ministar zdravstva. U navedenom izvještaju čitamo i ovaj stavak: »Pitanje droga u našim danima sve se više zapleće (dra-

³ *L'Oss. Rom.* od 20. studenog 1981., str. 8.

⁴ *L'Oss. Rom.* od 21. studenog 1981., str. 8.

⁵ *L'Oss. Rom.* od 28. studenog 1981., str. 6.

matizira), te čini jednu od većih opasnosti za talijansko društvo. Službene brojke govore o 100 tisuća 'drogaša', te oko 400 smrtnih slučajeva u prošloj godini. No treba pretpostaviti da ih ima i mnogo više no što ih je registrirano uzme li se u obzir činjenica da 'pogodene' obitelji takve slučajeve čuvaju kao obiteljsku tajnu.«

Ministar Rognoni izjavio je da je droga za talijansko društvo opasnija od terorizma koji također ugrožava Italiju. Da bi se ovo zlo uspješno suzbijalo, nije dovoljna privatna inicijativa već treba probuditi opću narodnu svijest i organizirati sve nacionalne snage.⁶

Premda je Italija posljednjih godina na svim linijama vodila energičnu borbu protiv droge, ipak je u toj zemlji trgovina drogom u stalnom porastu, pa sve više brige zadaje crkvenim i državnim vlastima.

L'Oss. Rom. izvješćuje o dokumentu što ga je Ministarstvo financija uputilo predsjedniku Parlamenta Spadoliniju i u kojem se ispituje razvoj tog teškog problema za Italiju. U dokumentu se iznose prijedlozi, kako bi talijanske vlasti što uspješnije intervenirale na tom području. Radi se ne samo o nacionalnim interesima nego i o međunarodnom, ukoliko ilegalni širitelji droga smatraju upravo Italiju vrlo prikladnom za svjetsko tržište drogom.

Da bi se došlo do svijesti kakve je razmjere to trgovanje zauzelo u Italiji, u spomenutom se izvještaju navodi da je u god. 1981. zaplijenjeno 139 kg pre-rađenog heroina (u 1978. godini 79 kg). Hašiša je u 1981. zaplijenjeno deset milijuna kg, prema dva milijuna kg u 1978. Slično je i s drugim drogama.⁷ Početkom ove godine talijanske su vlasti zaplijenile heroina vrijednog milijardu lira.⁸ Na aerodromu Fiumicino u Rimu zaplijenjen je kokain u vrijednosti od dvije milijarde lira.⁹ Prema izvještaju od 19. ožujka 1982., zaplijenjena je tona drogiranih cigareta.¹⁰ Iz istih izvora saznajemo da je u prošloj godini u Italiji otkriveno šest ilegalnih laboratorija za preradu heroina.

Crkva u borbi protiv droge

Neovisno o nastojanju talijanske policije i kulturnih ustanova, Katolička je crkva u Italiji organizirala jaki otpor protiv epidemije droge. U tu je svrhu svećenik Mario Picchi osnovao poseban pokret pod imenom »Centro Italiano di Solidarietà« koji već cijelo desetljeće djeluje s vrlo značajnim rezultatima. Temeljna je nakana don Picchija da probudi pažnju i da aktivira sve energije u pobijanju »biča droge« (»Amore e solidarietà per combattere il flagello della droga«).

Već je više puta don Mario doveo papi Ivanu Pavlu II. u Castel Gandolfo oveću skupinu mladića koji su se nastojanjem toga pokreta sretno oslobodili ovoga »biča«. Tako je Papa 5. kolovoza 1979. celebrirao u Castel Gandolfu zajedno s don Picchijem i njegovim suradnicima u prisutnosti ovećeg broja mladića, bivših ovisnika o drogi. Poslije sv. mise Sveti je Otac u parku vile

⁶ *L'Oss. Rom.* od 13. ožujka 1982., str. 4.

⁷ *L'Oss. Rom.* od 15—16. ožujka 1982., str. 8.

⁸ *L'Oss. Rom.* od 17. ožujka 1982., str. 4.

⁹ Na istom mj.

¹⁰ *L'Oss. Rom.* od 19. ožujka 1982., str. 12.

prisustvovao dramskoj sceni u kojoj su »obraćenici« prikazali katastrofu drogiranih i sreću onih koji su sretno izbjegli katastrofi do koje bi ih droga dovela.

Slijedeće godine, 9. kolovoza, Papa se ponovno susreo s bivšim drogašima koje je doveo don Picchi. U koncelebraciji sa Svetim Ocem sudjelovalo je 20 svećenika, don Picchijevih suradnika. Značajne su riječi što ih je Papa izrekao u homiliji:

»Djelo namijenjeno spasavanju zaraženih drogama i nastojanje da se očuvaju oni kojima to zlo prijeti ne samo da je hvale vrijedno nego je i nužno, jer je put na kojem se nalaze mnogi ranjeni i zaraženi drogom strahovito proširen, pa treba mnogo milosrdnih Samaritanaca da ih obraćaju.

Kažu psiholozi i sociolozi da je prvi razlog zbog kojega se mladi i stariji prepuštaju uživanju droge nedostatak jasnih i uvjerljivih motiva za život uopće.

Ljudi imaju potrebu da saznaju istinu. Imaju apsolutnu potrebu da znadu zašto žive, zašto trpe, zašto umiru. Na ta pitanja nalaze odgovor samo u Isusu Kristu, koji je za sebe rekao: 'Ja sam istina' (Iv 10, 6), 'Ja sam svjetlo svijeta' (Iv 8, 12).

Drugi motiv koji iznose stručnjaci što proučavaju problem droge jest današnja socijalna struktura koja propagira izmišljenu i neostvarivu sreću. U sve slojeve društva unosi se laički moral koji se potpuno udaljuje od naravnog moralnog zakona i od objavljenog morala, kako ga naučava sv. Evanđelje.

Ne želimo otvarati proces protiv današnjeg društva, ali ipak smijemo ustanoviti da u njemu ima mnogo nedostataka. Smijemo ustanoviti da nezaposlenost, osobito mladih, koji nakon postignutih kvalifikacija ne mogu dobiti posla, neprikladni stanovi za obiteljski život, ili čak nedostojan svakog ljudskog bića, različite socijalne nepravde, političko nadmetanje, međunarodna nestabilnost, nedostatak pripreme za brak, legaliziranje pobačaja — sve to rađa nesigurnošću i izaziva krize koje veoma pogoduju drogi.

Ne gubimo pouzdanje! Premda su teškoće velike, nastavite borbu i sačuvajte ljubav i štovanje prema čovjeku. Ono, što je sv. Ivan napisao prvim kršćanima, vrijedi i danas: 'Bog nam je dao život vječni, i taj je život u njegovu Sinu. Tko ima Sina, ima život; tko nema Sina Božjega, nema života' (Iv 5, 11—12).¹¹

O suzbijanju droge don Picchi ovako piše: Borba protiv droge treba da se zbiva na dva područja koja se među sobom upotpunjuju: prvo je područje zajednice (la comunità), a drugo je drogirani. Zajednica treba da razvije i da njeguje mnogo veću svijest odgovornosti s obzirom na taj problem i to prema konkretnim okolnostima — u sklopu župe, škole, obitelji, udruženja, tvornice — da bi se moglo uspješno suzbijati širenje i djelovanje droge. To bi nastojanje trebalo da bude na znanstvenoj, kulturnoj i socijalnoj visini.

U tom je smislu govorio papa Pavao VI. god. 1976. kada to zlo još nije imalo tako široke razmjere, kad još nije toliko haralo među omladinom, kao danas. Papa je rekao: »Čini se da pravi razlog širenju droge treba tražiti u nezadovoljstvu mladih starijima. Mladi osuđuju starije što sebi dopuštaju ono što njima uskraćuju; ističu se lažne vrednote, kao što su neuredno nastojanje oko zarade, hedonizam u životu, nepravedni postupak prema drugima. U tim razočaranjima i nemogućnostima da nešto mijenjaju mladi traže utočište kod onih koji ih prividno razumiju, mame u svoje društvo i opskrbljuju drogom.«

¹¹ Vidi: *Il Papa ci parla*, 1980. (Luglio — Settembre, str. 65—72).

Iz analize Pavla VI. izlazi da imaju krivo oni koji u drogiranim mladima gledaju samo kriminalce, pokvarenjake, otpadnike od vjere i društva. Kršćanska zajednica smjelo treba da prizna da i slabljenje kršćanskog života u širim razmjerima nosi krivnju i odgovornost za širenje i uživanje droge (mons. Agresti).

Drugo područje na kojem treba suzbijati razorno djelovanje droge jest drogirani pojedinac. Mladić ili djevojka, koji su se predali uživanju otrovne droge, odrekli su se svojeg ljudskog dostojanstva. Tako oni osjećaju da su žrtve obitelji i zajednice.

No bilo bi pogrešno kad bi društvo oslobodilo drogiranoga svake osobne odgovornosti. On je ipak najvažniji u toj svojoj katastrofi. Njegov krivi kolo-sjek ipak je njegov osobni izbor, iako uz umanjenu odgovornost. No ipak ga moramo smatrati i osobno odgovornim (attore responsabile).

Upravo ta okolnost da je drogirani u prvom redu sam odgovoran pruža nade u mogućnost liječenja. Ako, naime, drogirani ne bi u prvom redu bio sam odgovoran za nevolju u koju je upao, ne bi se moglo ni očekivati da se vlastitom voljom oslobodi toga zla.

Stoga terapijski zahvat treba da se temelji na specifičnom poznavanju toga fenomena; treba da bude nadahnut uvjerenjem da se osoba zaražena drogom može oporaviti i ponovno zadobiti slobodu, ako joj bude pružena nužna pomoć da uspješno obnovi odnose prema sebi i društvu.

Upravo je na to poticao papa Ivan Pavao II. kad je primio bivše drogaše u Castel Gandolfu 9. kolovoza 1980.¹²

Tamo kamo ne može doprijeti društvena aktivnost, može prodrijeti privatna, individualna inicijativa. Zajednica se ne može posvetiti proučavanju pojedinačnog slučaja, kao što mogu pojedinci koji se bave ovim apostolatom.

Pripominjemo da je papa Ivan Pavao II. u vili u Castel Gandolfu dao don Picchiju na raspolaganje jednu kuću za drogirane koji se oporavljaju od svoje bolesti.

Naše dužnosti što se tiče »biča« i »epidemije« droge

Čitajući ove retke, dobili smo mali uvid u razorno djelovanje droge u Italiji i udruženo nastojanje oko suzbijanja njenog katastrofalnog djelovanja. Ne možemo a da ovom prilikom ne pomislimo i na naše prilike. Mi smo susjedna zemlja Italije s kojom imamo dobre odnose i otvorene granice. Nije moguće da tako razvijena i organizirana ilegalna mreža raspačavanja droge ne utječe i na naše prilike.

Ne spada na nas da ispitujemo vode li službeni organi potrebnu i dostatnu brigu o tome da bi se drogiranje u nas sprečavalo, odnosno da bi se zaraženi drogom uspješno liječili. Naša je dužnost da se ispitamo ispunjavamo li mi, kao vjernici, kao ljudi s kršćanskim svjetonazorom, na tom vrlo važnom području svoju dužnost. Mi bismo morali, s obzirom na svoje zvanje i prema mogućnostima kojima raspolažemo, voditi brigu o širenju i uživanju droge u nas. Na tom području imamo široko polje rada. Napose svraćamo pozornost na slijedeće:

¹² Usp. *L'Oss Rom.* od 12. prosinca 1981., str. 6.

Pridonesimo, što možemo, da se ublaže i umanje pojave u našem javnom životu koje pogoduju širenju i uživanju droge.

Nastojmo poukama u vjeronauku, u propovijedima, u društvenim predavanjima i napose u tisku upozoravati vjernike na veliku opasnost koja im od te epidemije prijete.

Na crkvenim sastancima, na obiteljskim tečajevima i na euharistijskim kongresima govorimo također i o ovom predmetu.

Posvetimo što više pažnje pojedincima koji su već zaraženi drogom. Moramo osvajati i obrađivati pojedince. Budemo li čekali da okolnosti, koje u našem javnom životu pogoduju drogi, budu odstranjene, mnogi će pojedinci, kojima bi se uz malo dobre volje moglo pomoći, doživjeti katastrofu.

Naš nas je Gospodin naučio da za svako dobro djelo treba moliti. Molimo pojedinačno i zajednički da uspije borba protiv »biča« i »epidemije« droge. Radi se o pobjeđivanju ljudskih slabosti, a to je bez djelatnih milosti nemoguće. Do milosti se dolazi ustrajnom molitvom.